

Høringsnotat om forslag til lov om Indfødsretsprøven af 2015

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. oktober til den 3. november 2015 været sendt i høring hos 89 myndigheder og organisationer m.v.

Der er pr. 3. november 2015 fra de hørte myndigheder, organisationer m.v. modtaget 28 høringssvar, hvoraf 14 indeholder bemærkninger til udkast til lovforslag.

Følgende myndigheder og organisationer m.v. har afgivet høringssvar:

Færøernes Landsstyre, Institut for Menneskerettigheder, Danske Handicaporganisationer, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Den Katolske Kirke i Danmark, SOS mod Racisme og Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Retspolitisk Forening, Danes Worldwide, AOF, Sydslesvigudvalget, Dansk Flygtningehjælp, KL, Sydslesvigsk Forening, LO, Vestre Landsret, Dansk Socialrådgiverforening, Advokatrådet, De Danske Sprogcentre, Ankestyrelsen, Østre Landsret, Uddannelsesforbundet, Rigsadvokaten, 3F, Adoption & Samfund, Danmarks Vejlederforening, Rigsombudsmanden i Grønland, DA, Datatilsynet.

I notatet er alene medtaget de væsentligste punkter fra høringssvarene. Der er i nogle af høringssvarene kommentarer, der vedrører emner, som ikke indgår i lovforslaget. Kommentarerne er som hovedregel ikke medtaget i høringssnotatet. Høringssvarene kan ses i deres helhed på høringssportalen.

2. Sammenfatning om ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkast

De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Bemærkninger, der knytter sig til Indfødsrets aftalen af 5. oktober 2015

3.1. Generelle bemærkninger til stramninger som følge af Indfødsrets aftalen

Sydslesvigsk Forening (SSF), Sydslesvigudvalget, Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder, Danske Handicaporganisationer (DH), Danes Worldwide, AOF, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme og Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Uddannelsesforbundet og Dansk Flygtningehjælp har i deres høringssvar fremsat en række synspunkter vedrørende cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation. Det drejer sig om den generelle skærpelse af betingelserne for at erhverve dansk indfødsret, cirkulæreskrivelsens retningslinjer om lægelig dokumentation, undtagelse og dispensation fra kravet om en bestået Indfødsretsprøve af 2015 samt overgangordningen for verserende ansøgningssager.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets bemærkninger

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet skal hertil samlet bemærke, at regeringspartiet Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 5. oktober 2015 indgik en aftale om indfødsret. Ved aftalen er de generelle retningslinjer for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udarbejdelse af lovforslag om indfødsrets meddelelse fastlagt, jf. cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation, som trådte i kraft den 15. oktober 2015.

Det følger af aftalens § 24, stk. 3, at det bl.a. er en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren dokumenterer kendskab til danske samfunds-

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Integrationskontor

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Jonas Barder
Charlotte Hamburger
Tel.
Mail jobar@uibm.dk
chham@uibm.dk

Sagsnr.

forhold, dansk kultur og historie ved bevis for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015, jf. dog aftalens bilag 4. Det følger af aftalens bilag 4, at visse grupper af ansøgere er undtaget fra kravet om dokumentation for at have bestået Indfødsretsprøven af 2015. Aftalen indeholder endvidere en bestemmelse om mulighed for dispensation fra bl.a. betingelsen om bestået Indfødsretsprøve af 2015 som følge af helbredsmæssige forhold, jf. aftalens § 24, stk. 4 og 5.

Med lovforslaget om Indfødsretsprøven af 2015 bemyndiges udlændinge-, integrations- og boligministeren til at etablere Indfødsretsprøven af 2015 og til at fastsætte nærmere regler om prøvens etablering og afholdelse, herunder regler om udpegning af prøveafholdere, om betingelser for deltagelse i prøven, om opkrævning af gebyr for deltagelse i prøven, om prøvens gennemførelse, om tilsyn samt om klageadgang mv. Lovforslaget skaber således den fornødne lovgivningsmæssige ramme for udmøntningen af de dele af aftalen af 5. oktober 2015 om indfødsret, som vedrører Indfødsretsprøven af 2015.

Lovforslaget indeholder derimod ikke en regulering af, hvorvidt en ansøger på grund af helbredsmæssige forhold kan opnå dispensation fra betingelsen om en bestået Indfødsretsprøve af 2015 samt hvilke dokumentationskrav, der i givet fald stilles til den pågældende ansøger. Lovforslaget indeholder endvidere ingen regulering af, hvilken personkreds der skal opfylde betingelsen om en bestået Indfødsretsprøve af 2015. Ikrafttrædelsestidspunktet for de nye retningslinjer om naturalisation er heller ikke reguleret i lovforslaget. Disse spørgsmål er alle reguleret i aftalen af 5. oktober 2015 om indfødsret.

3.2. Bemærkninger til sprogkrav

De Danske Sprogcentre og Dansk Flygtningehjælp anbefaler, at det sproglige niveau ved udformningen af Indfødsretsprøven af 2015 og det tilhørende læremateriale ikke overstiger et sprogligt niveau svarende til Prøve i Dansk 2. Anbefalingen begrundes i, at der kun stilles krav om Prøve i Dansk 2 for udlændinge, der har været selvforsørgende i 8 ½ år ud af de seneste 9 år, herunder det seneste år, forud for fremsættelse af et lovforslag om indfødsrets meddelelse, samtidig med, at kravet om bestået Indfødsretsprøve af 2015 stadig stilles for denne gruppe.

Den Katolske Kirke i Danmark noterer sig med bekymring, at sprogkravet skærpes til Prøve i Dansk 3, da de mener, at et sprogligt niveau svarende til Prøve i Dansk 2 er tilstrækkeligt til at kunne deltage i det demokratiske samfundsliv i Danmark.

Danmarks Vejlederforening er bekymret over det skærpede krav til danskundskaber, som efter deres opfattelse kan betyde, at færre motiverede og arbejdskyndige flygtninge og indvandrere opnår dansk indfødsret.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets bemærkninger

Tilegnelsen af dansksproglige kompetencer fortsætter efter endt danskuddannelse. Det gælder også de udlændinge, der gennem en årrække har været selvforsørgende – i denne sammenhæng i 8 ½ år ud af de seneste 9 år, herunder det seneste år, forud for fremsættelse af et lovforslag om indfødsrets meddelelse – og som har bestået Prøve i Dansk 2 eller en tilsvarende prøve. Det antages derfor, at denne gruppe ikke er udelukket fra at aflægge Indfødsretsprøven af 2015, selv om det sproglige niveau i prøven svarer til det sproglige niveau for Prøve i Dansk 3.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet skal endvidere generelt bemærke, at regeringspartiet Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 5. oktober 2015 indgik en aftale om indfødsret. Ved aftalen er de generelle retningslinjer for Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets udarbejdelse af

lovforslag om indfødsrets meddelelse fastlagt, jf. cirkulæreskrivelse nr. 10873 af 13. oktober 2015 om naturalisation, som trådte i kraft den 15. oktober 2015.

4. Bemærkninger til indholdet i Indfødsretsprøven af 2015

De Danske Sprogcentre, anbefaler, at spørgsmål og læremateriale omhandler emner, der er relevante og meningsgivende i forhold til at leve som borger i det danske samfund.

AOF mener, at indfødsretsprøven ikke bør stille så høje krav, at etniske danskere vil have svært ved at klare testen. Det er AOF's henstilling, at udmøntningen af ministerbeføjelserne sendes i høring. Dansk Flygtningehjælp ønsker tilsvarende, at udmøntningen af bemyndigelsen skrives ind i lovforslaget.

Uddannelsesforbundet og Danmarks Vejlederforening udtrykker ønske om, at den pædagogiske og didaktiske viden, som lærerne på sprogcentre besidder, inddrages i udviklingen af Indfødsretsprøven af 2015.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at konsekvenserne af Indfødsretsprøven af 2015 evalueres, således at det sikres, at prøven ikke udelukker bestemte grupper af ansøgere fra at opnå indfødsret.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets bemærkninger

Det kan oplyses, at bemyndigelsen til at etablere Indfødsretsprøven af 2015, herunder nærmere regler om prøvens tilrettelæggelse og indhold, udmøntes i en bekendtgørelse, som vil blive sendt i høring.

Det påtænkes, at prøvedeltageren ved aflæggelse af prøven skal dokumentere at have opnået kendskab til Danmark og danske samfundsforhold, herunder den danske politiske styreform, det danske velfærdssamfund og Danmarks forhold til omverdenen. Prøvedeltageren skal ligeledes dokumentere at have opnået kendskab til større væsentlige epoker samt konkrete begivenheder og personligheder i Danmarks historie, der har haft betydning for udviklingen af det danske samfund. Endvidere skal prøvedeltageren have opnået kendskab til centrale aspekter af dansk kultur og det sociale samfundsliv i Danmark og til aktuelle forhold og begivenheder i det danske samfund.

Til brug for prøvedeltagernes forberedelse til indfødsretsprøven udarbejdes et læremateriale, som stilles gratis til rådighed. Det påtænkes, at prøven omfatter 40 spørgsmål, hvoraf de 35 formuleres inden for rammerne af lærematerialet. Der er derfor helt overvejende ikke tale om en prøve i almen viden, men om en prøve i tillært viden.

Lærematerialet til Indfødsretsprøven af 2015 vil være en opdateret udgave af lærematerialet 'Danmark før og nu', der blev anvendt som forberedelsesmateriale til den tidligere indfødsretsprøve. I arbejdet med at opdatere materialet vil den fornødne faglige ekspertise blive inddraget.

Der påtænkes ikke en egentlig evaluering af Indfødsretsprøven af 2015. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet vil løbende følge op på beståprocenter, spørgsmålenes kvalitet mv. i forbindelse med prøveterminerne.

5. Bemærkninger til gebyr for deltagelse i Indfødsretsprøven af 2015

Rigsrevisionen gør opmærksom på, at ministeriet skal sikre, at gebyr for deltagelse ved prøven afspejler de gennemsnitlige omkostninger.

AOF og Dansk Flygtningehjælp påpeger, at gebyret ikke må blive så højt, at det reelt hindrer personer med lav indkomst at tage prøven.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets bemærkninger

Ministeriet noterer sig Rigsrevisionens bemærkninger og tager dem til efterretning, således at det sikres, at gebyret afspejler de gennemsnitlige omkostninger.